Obsah

OTÁZKY A NÁZORY

Sociologie vědy pod útokem fyziků aneb o jedné vzpouře výzkumného předmětu: Science Wars 262

Jan Maršálek

REFERÁTY

Stimulované nepružné interakce volných elektronů se světlem 267

Martin Kozák

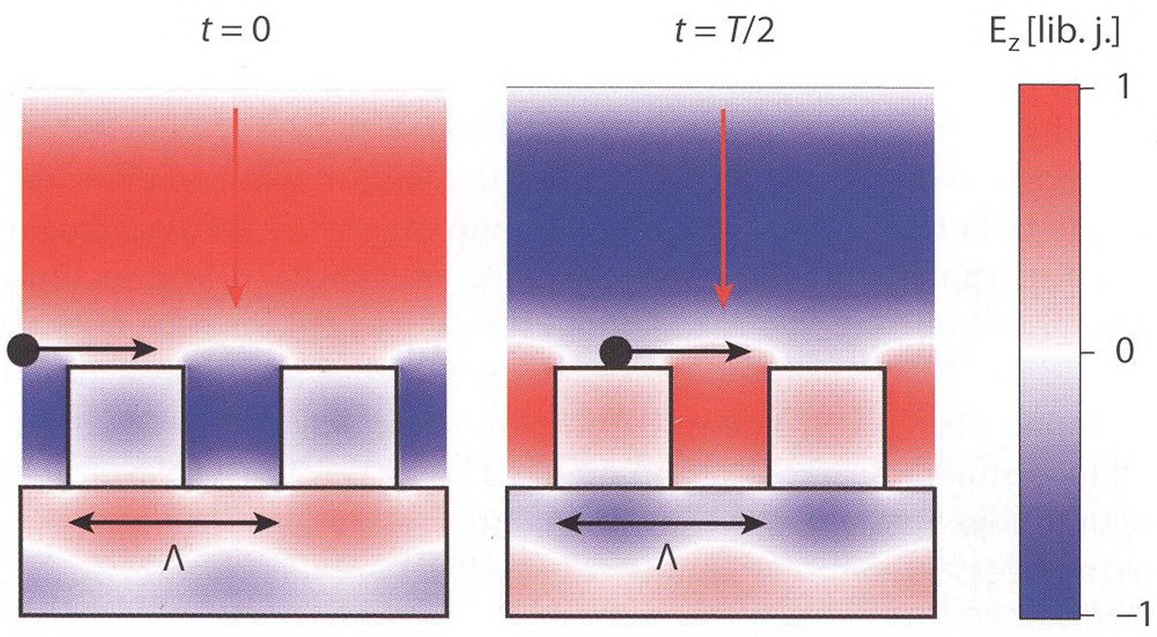

FYZIKÁLNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

Stavba astrolábu 282

Marco Souza de Joode

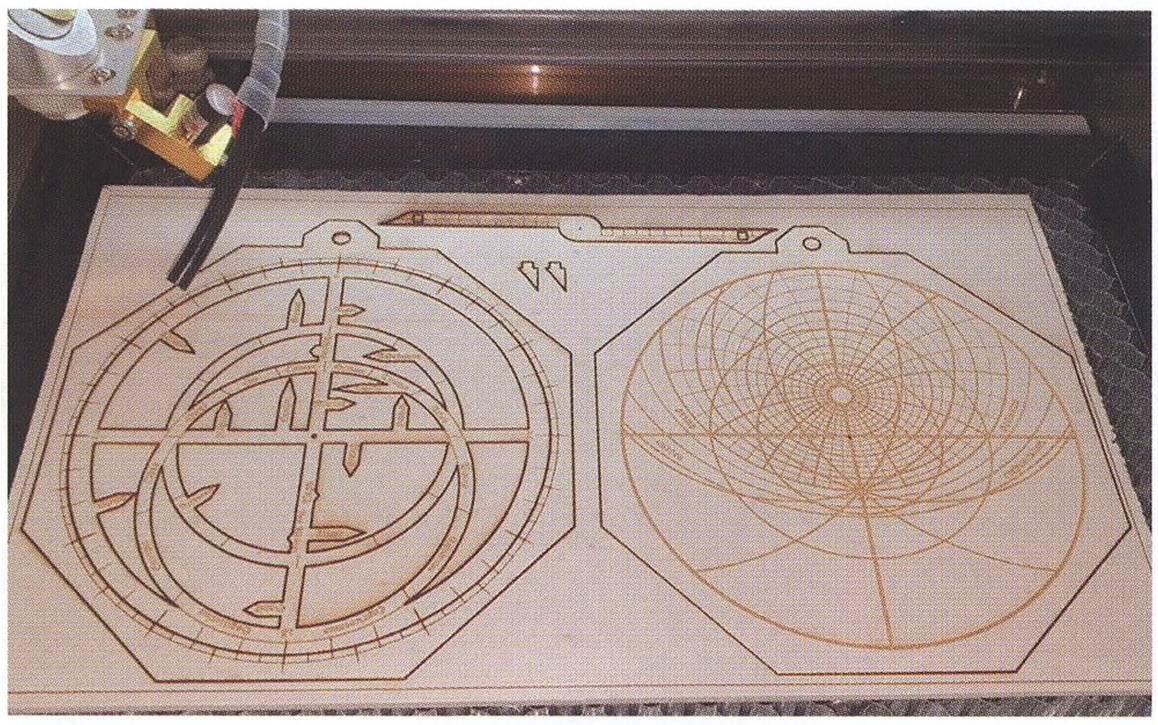

FYZIKÁLNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

Svět André-Marie Ampèra (1775–1836) 288

František Jáchim

HISTORIE FYZIKY

Popularizace vědy pod kontrolou (1952–1989) 302

Doubravka Olšáková

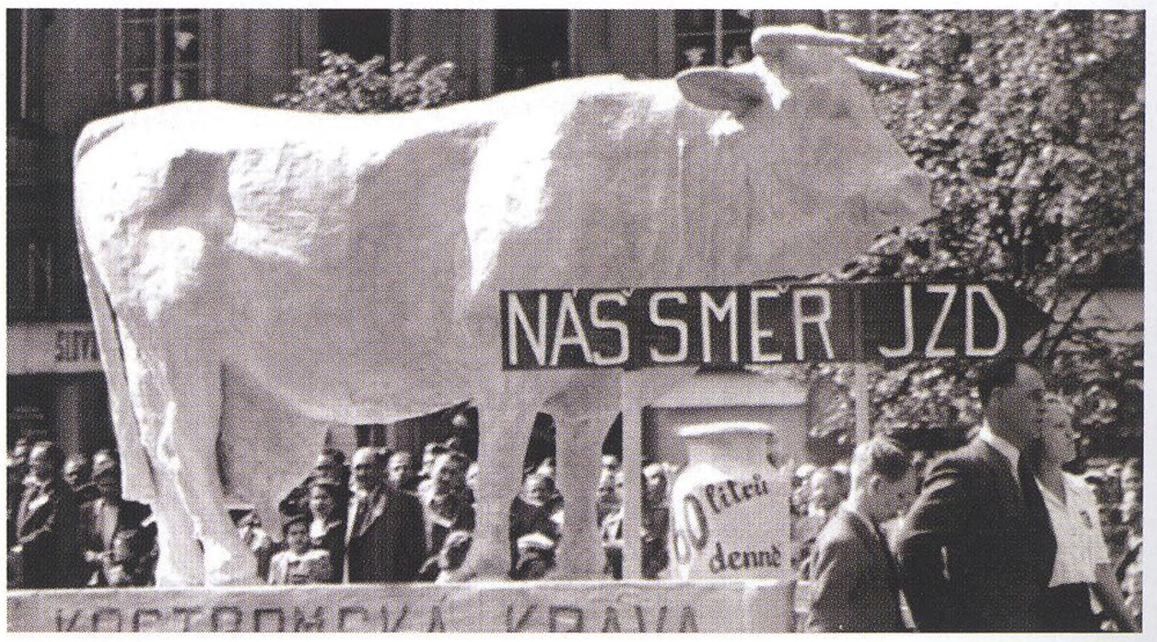

ZPRÁVY

ALFA Mars 306

Nový projekt bude pátrat po životě na Marsu jako předvoj před přistáním prvních astronautů

Jana Žďárská

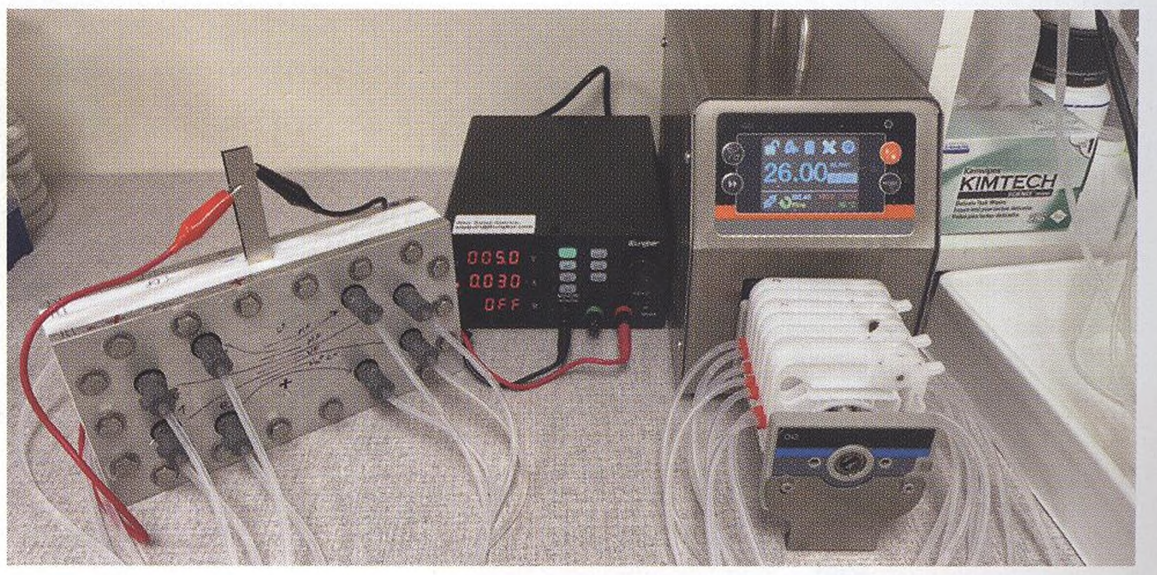

Obrázek na obálce: Světelné vlny kontrolující elektronové svazky umožní propojení elektronové mikroskopie a fyziky ultrarychlých procesů v materiálech. Neelastická interakce volných elektronů s optickým polem v okolí nanostruktur či ponderomotorickým potenciálem optických vln vede ke generaci elektronových pulzů s délkou v oblasti attosekund (10^{-18} s).
Ilustrace ke článku M. Kozáka, str. 267–281. Koláž: J. Valenta.

ZPRÁVY

Hvězdy jsou jak sedmikrásky nad Brnem 308
Jana Žďárská

Spinkaloritronika 310
Naděje, jak snížit spotřebu energie v odvětví informačních technologií budoucnosti

Jana Žďárská

ROZHOVOR

CQ UMa – hvězda na celý život 312
Se Zdeňkem Mikuláškem o chemicky pekuliárních hvězdách, lásce k hudbě a nadšení pro vzdělávání

Zdeněk Mikulášek, Jana Žďárská

LIDÉ A FYZIKA

Profesor Martin Černohorský se dožívá stovky 323
Jana Musilová, Marie Fojtíková

LIDÉ A FYZIKA

Profesor Miloslav A. Valouch (1903–1976) – osudy nadějného českého fyzika ve víru 20. století 326
Klement Valouch, Jan Valenta

RECENZE

Soudružka, hvězdárny a ČAS 337
Podnětná kniha o Luise Landové-Štychové

Stanislav Holubec: *Nešťastná revolucionářka. Myšlenkový svět a každodennost Luisy Landové-Štychové*

Jan Valenta

RECENZE

Recenze skript „Aktivní galaktická jádra jako relativistické systémy“ 341
Autoři: Vladimír Karas, Jiří Svoboda a Michal Zajaček, vydáno jako Lecture Notes Slezskou univerzitou

Pavel Kroupa